

FORUM ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

DF, DDP-imp
DP-imp

P. upr. inż. sę

Warszawa, dnia 6 listopada 2014 r.

L.dz. FZZ/WAW/580/6/11/14

MANIFESTACJA OGÓLNA
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5

Data wpływu: 07-11-2014 -150-

Nr pisma: 111413

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Funduszy

Data wpływu: 2014-11-14 -208-

Nr wch.: 9293

BIURO MINISTRA

07-11-2014 -150-

L. dz.: 110053/14

Szanowny Pan

Władysław Kosiniak - Kamysz

Minister Pracy i Polityki Społecznej

Stanowisko Forum Związków Zawodowych do projektu ustawy z dnia 14 października 2014 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy.

Forum Związków Zawodowych dostrzega znaczenie wsparcia przedsiębiorstw, które borykają się ze skutkami rosyjskiego embarga na dostawy niektórych produktów z Polski. Zdaje sobie również sprawę, iż może to negatywnie odbić się na sytuacji pracowników zatrudnionych w Polsce w branżach, na które rosyjskie embargo ma największy wpływ.

Dlatego, co do zasady, Forum Związków Zawodowych pozytywnie ocenia rozwiązania mające wspierać zatrudnienie poprzez dopłaty do wynagrodzeń pracowników zagrożonych zwolnieniami, zatrudnionych przez polskich przedsiębiorców oraz przez przedsiębiorców zagranicznych, którzy utworzyli oddział na terytorium Polski, u których nastąpiło przejściowe pogorszenie warunków prowadzenia działalności w związku z wystąpieniem czasowego ograniczenia wwozu towarów na terytorium innych krajów.

Jednocześnie jednak, Forum Związków Zawodowych zauważa, iż owa ochrona mogłaby zostać wydłużona, a przeznaczone na nią kwoty zwiększone. Uwagi wymagają również kwestie rzeczywistych skutków wsparcia przedsiębiorstw dla ich pracowników oraz motywacyjny charakter finansowej pomocy dla firm.

Forum Związków Zawodowych zaznacza, iż zaproponowane rozwiązanie, choć co do zasady oceniane pozytywnie, jako wspierające rodzimy rynek w sytuacji zewnętrznego nacisku ekonomicznego, może jednak okazać się zachętą dla części przedsiębiorców

FORUM ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

jedynie do przeczekania trudnego okresu, zamiast skłaniać ich do działań innowacyjnych, do poprawiania swojej konkurencyjności.

Faktem jest bowiem, że zbyt wielu przedsiębiorców nastawiało się na jeden profil produkcji, a swoje rynki zbytu ograniczyli do jednego państwa – Rosji. Zamiast poszerzać spektrum kontrahentów, szukać dalszych rynków zbytu, dostosowywać produkcję do ich potrzeb, dryfowali po utartych ścieżkach, bez refleksji co do zmieniającej się sytuacji gospodarczej i politycznej.

W opinii Forum Związków Zawodowych należałoby zatem wprowadzać rozwiązania wspierające szczególnie tych, którzy realizują działania pro rozwojowe, wchodzą na nowe rynki, nie zaś wszystkich, niezależnie od ich aktywności mającej na celu poradzenie sobie z obecną czy potencjalną sytuacją kryzysową.

Projektowana nowelizacja przewiduje, że przedsiębiorcy, którzy z powodu embarga znaleźli się w kłopotach, będą mogli skorzystać ze wsparcia, jeżeli wystąpił u nich spadek obrotów łącznie o nie mniej niż 15 proc., liczony za okres dowolnie wskazanych 3. kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających po 6. sierpnia 2014 r., w porównaniu do tych samych 3. miesięcy roku poprzedniego.

Przedsiębiorca będzie musiał wystąpić do, właściwego ze względu na swoją siedzibę, marszałka województwa z wnioskiem o wypłatę świadczeń ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wskazując konieczność wprowadzenia przestoju ekonomicznego lub obniżenia wymiaru czasu pracy. Wsparcie finansowe miałyby być wówczas przeznaczone na częściowe pokrycie wynagrodzeń pracowniczych na czas przestoju, na częściowe zrekompensowanie wynagrodzenia z tytułu obniżenia wymiaru czasu pracy albo na opłacenie składek na ubezpieczenie społeczne pracowników w części należnej od pracodawcy.

Projektowana zmiana przewiduje również, że przedsiębiorca, który podpisze z marszałkiem województwa umowę o wypłatę świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, może otrzymać dofinansowanie (na podstawie umowy zawartej ze starostą powiatu; na zasadzie pomocy de minimis) kosztów szkolenia pracowników, którzy podejmą szkolenie w okresie przestoju lub obniżonego wymiaru czasu pracy.

FORUM ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

W 2015 i 2016 r. na pomoc przewidzianą w projektowanej zmianie ustawy minister pracy dysponujący Funduszem Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ma przeznaczyć 500 mln zł, z tego 250 mln zł w roku 2015 i kolejne 250 mln zł w roku 2016.

W opinii Forum Związków Zawodowych, okres wsparcia może okazać się zbyt krótki. Dlatego należałoby zastanowić się nad wprowadzeniem do projektu zapisu umożliwiającego jego kontynuację. Również wskazane kwoty, po 250 mln zł rocznie, nie są szczególnie wysokie. Biorąc pod uwagę obecne trudności oraz to, że embargo znaczną część przedsiębiorców jednak zaskoczyło, warto byłoby rozważyć możliwość zwiększenia tej kwoty już w pierwszym roku obowiązywania projektowanych przepisów. Oczywiście mogłoby to wymagać zwiększenia, przewidywanej obecnie puli środków pomocowych w kolejnych latach.

Forum Związków Zawodowych pragnie odnieść się również do faktu udzielania wsparcia na podstawie projektowanej ustawy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, poprzez dyspozycję ministra pracy. W ten sposób bowiem Rząd próbuje łączyć deficyty państwa.

Dlatego Forum Związków Zawodowych opowiada się za rozwiązaniem, w którym Funduszem tym zarządzałyby organizacje pracodawców i związków zawodowych reprezentatywnych na szczeblu centralnym. Są one bowiem rzeczywiście i szczególnie zorientowane oraz zainteresowane: z jednej strony utrzymaniem jak najlepszej kondycji przedsiębiorstw, z drugiej - ochroną miejsc pracy.

Rozwiązanie takie jest zresztą wspólną propozycją reprezentatywnych organizacji partnerów społecznych, zawartą w przygotowywanym projekcie nowej ustawy regulującej zasady działania instytucji dialogu społecznego w Polsce.

Według przedłożonego do zaopiniowania projektu, przyznawanie i wpłaty świadczeń będą odbywać się na zasadach określonych w ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy z 11 października 2013 r.

Forum Związków Zawodowych przypomina w tym miejscu swoje zastrzeżenia odnoszące się do rozwiązań tej ustawy, obowiązujących od ponad roku, w formie, którą kwestionowaliśmy.

FORUM ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Dlatego jeszcze raz wskazujemy jej mankamenty, do których należą m.in.: brak zróżnicowania progu spadku sprzedaży uprawniającego do uzyskania pomocy w zależności od branż; zbyt krótki okres ochrony zatrudnienia pracowników; brak rozszerzenia wskazanej wyżej ochrony na całą załogę, a nie tylko na tych, których zatrudnienie będzie wspierane; zbyt niska kwota zasiłku otrzymywanego przez pracownika w stosunku do wysokości utraconego przez niego wynagrodzenia, co nastąpi w razie zmniejszenia mu przez pracodawcę wymiaru czasu pracy.

Forum Związków Zawodowych zaznacza również, że proponowane w projektowanej ustawie rozwiązania nie ochronią miejsc pracy znacznej części pracowników firm z branż objętych docelowo projektem, a zajmujących się handlem, przetwórstwem czy transportem w branżach mięsnej, a przede wszystkim ogrodniczej. W tym drugim wypadku, szczególnie często pracownicy zatrudniani są na umowy zlecenie, wskutek czego, ustawa chroniąca miejsca pracy, rozumiane jako zatrudnienie etatowe, ich nie obejmie.

W obydwu wskazanych branżach często też pracownicy zatrudniani są na czas określony (takich umów na polskim rynku pracy ogółem jest znacznie ponad 40 proc.), a kontrakty takie, ze swej natury, nie są związane z działaniami mającymi na celu utrzymanie pracownika w dłuższej perspektywie czasowej.

Z tych wszystkich powodów, Forum Związków Zawodowych ocenia przedłożony do zaopiniowania projekt jak na wstępie.

Przewodniczący

Forum Związków Zawodowych

Tadeusz Chwałka